

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΓΔ Αναφορών & Θεσμικής Υποστήριξης
Δ/νση Αναφορών
Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 25 - 27 Αθήνα,
ΤΚ: 10564

ΠΡΟΣ: Υπηρεσία Συντονισμού
ΚΟΙΝ: Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Ιδίου Υπουργείου

ΘΕΜΑ: Απάντηση επί της 4212/28.03.2026 Ερώτησης κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Σχετ.: Το από 30.03.2026 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Γραφείου Αναπληρωτή Υπουργού.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης σημειώνονται τα ακόλουθα:

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (ΕΣΑΑ), σχεδιάστηκε και υλοποιείται σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού 241/2021 και τις ειδικότερες κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ). Αποτελεί ένα συνδυαστικό χρηματοδοτικό εργαλείο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που υλοποιείται, σε εθνικό επίπεδο, με βάση το δημοσιονομικό σύστημα της χώρας, πλην όμως η χρηματοδότησή του από την ΕΕ βασίζεται στις επιδόσεις, καθώς οι εκταμιεύσεις της ενωσιακής χρηματοδότησης πραγματοποιούνται μετά από αξιολόγηση της επίτευξης συμφωνημένων οροσήμων και στόχων. Σε κάθε περίπτωση, η υλοποίηση των δράσεων και έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΑΑ πρέπει να είναι σύμφωνη με το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και με επαρκή μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης της απάτης, της σύγκρουση συμφερόντων και της διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών από άλλους ευρωπαϊκούς πόρους.

Για τη διασφάλιση των ανωτέρω απαιτήσεων υιοθετήθηκαν, από την έναρξη της υλοποίησης, πρόσθετες του εθνικού ρυθμιστικού πλαισίου, ασφαλιστικές δικλίδες, οι οποίες συνιστούν το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΔΕ ΤΑΑ) και εξειδικεύονται σε επιχειρησιακό επίπεδο στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών.

Το ΣΔΕ ΤΑΑ σχεδιάστηκε και θεσπίστηκε ώστε να πληροί όλες τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού, προκειμένου να ανταποκριθεί η χώρα στις ιδιαιτερότητες για την υλοποίηση των δράσεων αυτού του

καινοτόμου εργαλείου. Έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους ελεγκτικούς της μηχανισμούς και περιλαμβάνει όλες τις διαδικασίες που διασφαλίζουν τις κανονιστικές απαιτήσεις, την ανάγκη συντονισμού, παρακολούθησης και συλλογής των απαραίτητων δεδομένων, με παράλληλη αξιοποίηση των υφιστάμενων δημοσιονομικών και άλλων συστημάτων της χώρας. Το ΣΔΕ ΤΑΑ καθορίζεται με την υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. 52415 ΕΞ2022/15.04.2022 (ΦΕΚ Β' 1927), 188159 ΕΞ2022/21.12.2022 (ΦΕΚ Β' 6973), 66734 ΕΞ2024/14.05.2024 (ΦΕΚ Β' 2786) και 108657 ΕΞ 2025/20.06.2025 (ΦΕΚ Β' 3275) αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, και η εφαρμογή του είναι υποχρεωτική από όλους τους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των δράσεων και των έργων του ΤΑΑ. Το σύνολο των εγγράφων του Εγχειριδίου Διαδικασιών ΣΔΕ, όπως αυτό ισχύει είναι δημοσιευμένο και προσβάσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://greece20.gov.gr/systima-diaxeirisis-kai-elegxou/>. Επισημαίνεται ότι το ΣΔΕ του ΤΑΑ αποτέλεσε διακριτό Ορόσημο του πρώτου αιτήματος πληρωμής της χώρας.

Η προστασία των εθνικών και ευρωπαϊκών συμφερόντων στο πλαίσιο του ΤΑΑ διασφαλίζεται καταρχήν προληπτικά μέσω ενός ενισχυμένου συστήματος, το οποίο βασίζεται και αξιοποιεί τους υφιστάμενους εθνικούς μηχανισμούς ελέγχου και λογοδοσίας – *μηχανισμούς διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών που προβλέπονται από το δημόσιο λογιστικό, μηχανισμούς διαχείρισης και ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων, τις μονάδες εσωτερικού ελέγχου των εμπλεκόμενων Φορέων Υλοποίησης και των Υπουργείων Ευθύνης, της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων*– και συμπληρώνεται από τις ειδικότερες ρυθμίσεις του ΣΔΕ του ΤΑΑ.

Το ΣΔΕ ΤΑΑ προβλέπει τη διενέργεια ελέγχων διπλής χρηματοδότησης με την αξιοποίηση, μεταξύ άλλων, διαφόρων εθνικών και ευρωπαϊκών βάσεων δεδομένων, τη διενέργεια καθολικών προληπτικών ελέγχων νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων άνω των ενωσιακών ορίων, καθώς και έλεγχο μη σύγκρουσης συμφερόντων για όλες τις συμβάσεις πριν τη σύναψή τους ο οποίος διενεργείται δειγματοληπτικά, βάσει ανάλυσης κινδύνου λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, και τα στοιχεία Πραγματικών Δικαιούχων των αναδόχων και με αξιοποίηση εργαλείων όπως το σύστημα Arachne της ΕΕ.

Παράλληλα, διασφαλίζεται η ευρεία δημοσιοποίηση της δυνατότητας υποβολής καταγγελιών, με εθνικό σημείο υποδοχής την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, η οποία λειτουργεί ως AFCOS (Anti-Fraud Coordination Service). Όλες οι καταγγελίες εξετάζονται διοικητικά και, όπου απαιτείται, διαβιβάζονται στα αρμόδια διοικητικά ή δικαστικά όργανα, μέσω της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

Πέραν των ανωτέρω δικλίδων διασφάλισης, το ΣΔΕ προβλέπει ότι πριν την υποβολή αιτήματος πληρωμής στην ΕΕ η επίτευξη των οροσήμων/στόχων του Σχεδίου, καθώς και η ικανοποίηση όλων των λοιπών όρων

και προϋποθέσεων που συνδέονται με την ορθή υλοποίηση των υποκείμενων έργων, ελέγχονται από Ανεξάρτητους Ορκωτούς Ελεγκτές, βάσει των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων, οι οποίοι και εκδίδουν σχετικές Εκθέσεις Διασφάλισης (πρωτοβάθμιος έλεγχος).

Σε δευτεροβάθμιο επίπεδο, η Επιτροπή Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΕΔΕΛ), βάσει απαίτησης του Κανονισμού 241/2021, διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους οροσήμων/στόχων, συστημάτων διαχείρισης των φορέων υλοποίησης και έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 189–193 του ν. 4820/2021, τα αποτελέσματα των οποίων, συμπεριλαμβανομένων των διορθωτικών μέτρων, περιλαμβάνονται στην Σύνοψη Ελέγχων που συνοδεύει υποχρεωτικά κάθε αίτημα πληρωμής της χώρας προς την ΕΕ.

Επιπλέον, με την υπ' αριθμ. 71693 ΕΞ 2023/09.05.23 (ΦΕΚ Β 3079) Υπουργική Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών θεσπίστηκε το πλαίσιο για την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο Δράσεων και Έργων που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ.

Έως σήμερα δεν έχουν διαπιστωθεί ευρήματα που σχετίζονται με κακοδιαχείριση, απάτη ή σύγκρουση συμφερόντων, ενώ μεμονωμένες παρατυπίες που εντοπίστηκαν, έχουν αντιμετωπιστεί με συστάσεις ή/και την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων/ανακτήσεων, κατά περίπτωση.

Η επάρκεια των προβλέψεων του ΣΔΕ, η ορθή εφαρμογή του και η τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων κατά την υλοποίηση δράσεων και έργων του Σχεδίου, υπόκειται σε συστηματικό έλεγχο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, διαμορφώνοντας εντέλει ένα συνεκτικό και αξιόπιστο πλαίσιο προστασίας των εθνικών και ευρωπαϊκών συμφερόντων κατά την υλοποίηση του ΤΑΑ. Τα όποια ευρήματα και συστάσεις έχουν διατυπωθεί, αφορούν στη λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων ενίσχυσης των προβλέψεων του ΣΔΕ.

Σημειώνεται τέλος ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO), ως εισαγγελική αρχή, επικοινωνεί επί της αρχής με την ΕΑΔ ή/και εθνικές εισαγγελικές αρχές, ωστόσο δύναται να υποβάλει αίτημα για συλλογή και διαβίβαση στοιχείων και σε λοιπές εθνικές αρχές. Σε κάθε περίπτωση, η συνεργασία των ελληνικών αρχών με όλα τα ενωσιακά όργανα ελέγχου, όπως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, προβλέπεται στον Κανονισμό 241/2021 καθώς και στο ΣΔΕ ΤΑΑ.

Ο Διοικητής ΕΥΣΤΑ

Ορέστης Καβαλάκης